

BOSHLANG'ICH SINFLARDA CHET TILINI NOAN'ANAVIY USULLARDA O'RGATISH

Melixolova Muxabbat Boltayevna

Samarqand viloyati Narpay tumani 53 - maktab

Boshlang'ich sinf o'qituvchisi

<https://doi.org/10.5281/zenodo.7670094>

Annotatsiya. Ushbu maqolada boshlang'ich sinf o'quvchilariga chet tillarini turli xil ta'limiy va didaktik o'yin usullari va vositalari orqali o'rgatishning ahamiyatli tamonlari haqida so'z boradi. Shuningdek, o'quvchilarga chet tilini o'rgatishda "Bu kim?", "Hafta kunlari" kabi o'yin metodlaridan foydalanish haqida tavsiya berildi.

Kalit so'zlar: Psixik jarayon, emotsional holat, chet tili, didaktika, ta'limiy o'yin.

ОБУЧЕНИЕ ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ НЕТРАДИЦИОННЫМИ МЕТОДАМИ В НАЧАЛЬНЫХ КЛАССАХ

Аннотация. В данной статье рассматриваются существенные аспекты обучения младших школьников иностранным языкам с помощью различных методик и средств учебно-дидактической игры. Также при обучении студентов иностранному языку "кто это"? Рекомендовано использовать такие игровые приемы, как "дни недели".

Ключевые слова: психический процесс, эмоциональное состояние, иностранный язык, дидактика, развивающая игра.

TEACHING A FOREIGN LANGUAGE IN NON-TRADITIONAL METHODS IN ELEMENTARY GRADES

Abstract. The article presents various foreign language teaching methods and technologies in elementary school. Significant attention is devoted to the importance of holding educational game like activities. According to the author, in group games, children make a great effort to achieve the object and also obtain the discipline of self responsibility and being responsible for the sake of the group objective.

Key words: Mental process, emotional state, didactics, foreign language, educational game.

Bugungi kunda horijiy tillarni o'rganishga bo'lgan e'tibor barcha ruvojlangan mamlakatlar qatori Vatanimiz – O'zbekistonda ham e'tibor kuchayib bormoqda. Chet tillarini o'rganish uchun yaratilgan shart – sharoitlar o'z natijasini ko'rsatmoqda. Chet tili mutaxasislari tamonidan darslar o'quvchilar uchun qiziqarli va maroqli tashkil etish bo'yicha yangicha metodik uslublar, jahon ta'lim standartlariga mos yangi darsliklar, qo'llanmalar yaratilmoqda. Bu talablar zamirida o'quvchi - yoshlarga mukammal ta'lim – tarbiya berish maqsadi yotadi. Boshlang'ich sinf o'quvchilari ongida chet tilini o'qitishga bo'lgan qiziqishning shakllantirilishi, tilni o'rgatish bilan birga ularda bilim egallashga bo'lgan qiziqishlarini ortishiga sasab bo'ladi. Dars jarayonida o'quvchilarga horijiy tillarni o'rgatishda qo'llanilayotgan interfaol metodlar va didaktik o'yinlar muhim ahamiyat kasb etadi.

Boshlang'ich sinflarda chet tillarini o'rgatish turli usul va vositalar, shuningdek she'r va qo'shiqlar yodlatish, hikoya va ertaklarni o'qish va ularni sahna ko'rinishlari orqali ijro etish yordamida amalga oshirish, o'quvchilarni tilga bo'lgan qiziqishlarini ortishiga va bilim egallashga samarali foyda beradi. Ta'lim jarayonida bolalarni o'qitish va kamol toptirishda

chet tili muhim hisoblanadi. O'quvchining ijodiy ish faoliyatini kuchaytiradi.

Boshlang'ich sinf o'quvchilariga tilni o'rgatishda ro'li o'yinlarning muhimligiga alohida e'tibor qaratishimiz zarur. Chunki bolalar o'yinlarga hech ham e'tiborsiz bo'lishmaydilar. Shuning uchun ularga turli didaktik o'yinlar orqali amaliy jihatdan o'rgatilsa, bola ongiga tez yetib boradi. O'qituvchi o'quvchilarning chet tilini oson o'zlashtirishini ta'minlovchi, ulardagi psixik jarayonlarning ruvojlantirishiga bevosita xizmat qiluvchi o'yinlardan habardor bo'lsa, amaliyotda qo'llashda muammolarga uchramaydi. Bu o'rinda o'qituvchi o'quvchilarning bilim darajasini, o'yinning dolzarbligini hisobga olishi kerak.

O'yin – bola hayotining mazmuni hisoblanib, dars davomida har qanday tortinchoq bola ham o'yin jarayonida emotsional holatlarini aks ettiradi.

Ma'lumki, ta'limiy o'yinlar o'quvchilarni aqliy va axloqiy jihatdan tarbiyalash uchun muhim ahamiyatga egadir. Jumladan jamoa bo'lib o'ynaladigan o'yinlarda o'quvchilar maqsadga erishish uchun qat'iyatini ko'rsatishi, guruhi oldida o'zining emas, balki o'rtoqlarining xatti-harakatlari uchun ham javobgarlik hissinini sezadigan bo'lib tarbiyalanadilar.

Darslarda o'yinlardan foydalanish bilim olish bilan birga o'quvchilarda o'z manfaatlarini jamoa bilan uyg'unlashtira olishi, bir-biriga ko'maklashish va o'rtog'ining muvaffaqiyatidan xursand bo'lish kabi yaxshi fazilatlarining shakllanishiga yordam beradi.

Didaktik o'yinlarda o'quvchilar o'z bilimlarini yangi sharoitda ishlata bilishga o'rgatadi, hamda ulardan aqliy faoliyatning turli-tuman shakllarini nomayon qilishni talab etadi. Masalan: 1-sinf o'quvchilarida hayvonlar mavzusini mustahkamlashda, ularga hayvonlar o'yinchoqlari beriladi, ular o'yinchoqlarni o'ynaydilar, lekin o'quvchilar zimmasiga o'yinchoqni barmoqlari bilan paypaslab, tasvirlab berish vazifasi yuklatiladi. O'quvchilar o'yinchoqlarni nomini, rangini va tana a'zolarini tasvirlab bera olishi kerak bo'ladi.

-What is it?

-It is a tiger.

-What colour is it?

-It is orange.

-What is it?

-It is a horse.

O'yin shu tariqa barcha bolalar tamonidan davom ettiriladi.

O'qituvchi dars jarayonida o'yinlardan foydalanar ekan, o'quvchilarning qiziqishlarini hisobga olishi shart.

O'quvchilarga hafta kunlari mavzusini tanishtirishda quyidagi "Bu kim?" o'yinidan foydalanishi mumkin. O'qituvchi yetti o'quvchini ingliz tilida hafta kunlari bilan nomlab oladi: Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday, Friday, Saturday, Sunday.

O'qituvchi bolalarga hafta kularini raqamlar bilan aytadi. Teacher:

-Who is the fifth day of the week?

-I'm Friday.

-Who is the first day of the week?

-I'm Monday.

O'yin shu tariqa davom etadi.

O'yin o'quvchilarni ma'naviy tushunchasini boyitadi, qobiliyatini oshirishga yordam beradi.

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki, darslarimizda o'yin til o'rgatishning eng muhim faoliyat turlaridan biri bo'lib qoladi. O'yin orqali o'quvchilarning darsga bo'lgan qiziqishi ortib, darslarni yaxshi tushunib boradilar.

REFERENCES

1. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat-yengilmas kuch- T.: "Ma'naviyat", 2008-yil.
2. Tolipov O'. Pedagogik texnologiyaning asosiy tamoyillari. "Xalq ta'limi", 2001-yil.
3. Cameron, Lynne Teaching Writing to Young Learners Cambridge. Cambridge university Press. print 2001
4. Halliwell, Susan Teaching English in the Primary Classroom London :Longman 1992
5. Harmer, Jeremy How to teach English 1998 Longman limited.